Uczę się mówić „przepraszam”

Zbór, relacje i służba • Mt 18:21–35; Ef 4:31–32

Myśl przewodnia

Przeprosiny i naprawa szkody pomagają uczyć się miłosierdzia; bezpieczeństwo dziecka jest ważne.

Opowieść i opracowanie dla uczestnika

Jezus opowiedział ludziom historię o kimś, komu darowano bardzo wiele. Ten człowiek powinien pamiętać, ile dobra otrzymał.

Czasami przy zabawie ktoś kogoś popchnie lub zabierze mu rzecz. Możemy powiedzieć prawdę o tym, co się stało, przeprosić i naprawić szkodę.

Jeśli ktoś nas skrzywdził, możemy powiedzieć dorosłemu, co się wydarzyło. Nie musimy od razu ufać komuś, kto wciąż nas krzywdzi.

Kiedy zrobimy komuś przykrość, możemy powiedzieć „przepraszam” i spróbować naprawić szkodę. Jeśli ktoś zranił nas, mamy prawo być smutni. Nie trzeba od razu przytulać osoby, która nas przestraszyła. W razie krzywdy prosimy o pomoc bezpiecznego dorosłego.

Jezus uczy miłosierdzia. Miłosierdzie pomaga nam być życzliwymi i uważnymi na potrzeby innych.

Cele lekcji

- Rozpoznaje sytuację, w której trzeba przeprosić.
- Podaje przykład naprawienia szkody.
- Wie, że może poprosić dorosłego o pomoc.
- Potrafi odpowiedzieć: Czy musisz przytulić kogoś tylko dlatego, że powiedział „przepraszam”?

Przebieg zajęć

Wprowadzenie i pytanie — 3 min

Rozłóż rekwizyty lub przygotowane ilustracje i nawiąż do codziennego doświadczenia dziecka: Co możemy zrobić, gdy komuś zepsuliśmy zabawę? Pozwól odpowiedzieć gestem albo milczeniem.

Lektura Biblii i kontekst — 6 min

Opowiedz prostym językiem o fragmencie Mt 18:21–35; Ef 4:31–32. Piotr pyta Jezusa o granice przebaczenia. Jezus opowiada przypowieść o człowieku, któremu darowano wielki dług, a który sam nie okazał miłosierdzia. Paweł zachęca do życzliwości i odpuszczania win. Osobną sprawą pozostaje ochrona przed ponowną krzywdą. Przeczytaj z Biblii krótki, wybrany urywek i pokaż jego miejsce w opowieści.

Rozmowa i rozumienie — 4 min

Zadaj pytanie dotyczące bohaterów i wyborów. Zastosuj jeden przykład: Przeprosiny i naprawa szkody pomagają uczyć się miłosierdzia; bezpieczeństwo dziecka jest ważne. Nie wyciągaj od dzieci szczegółów z życia rodzinnego.

Ćwiczenie i zastosowanie — 6 min

Użyj dwóch pacynek: jedna zabrała drugiej klocek. Odegrajcie trzy kroki: oddaję, przepraszam, pytam, jak mogę pomóc. Podkreśl, że skrzywdzona pacynka może potrzebować czasu. Udział i forma odpowiedzi pozostają

dobrowolne. Nie żądaj osobistych zwierzeń. Dodatkowa wskazówka dla prowadzącego: Pokaż trzy obrazki: przeprosiny, naprawienie szkody, poproszenie o pomoc.

Podsumowanie i zadanie domowe — 3 min

Sprawdź, czy uczestnicy potrafią odpowiedzieć: Co możemy zrobić, gdy komuś zepsuliśmy zabawę? Przypomnij myśl: Przeprosiny i naprawa szkody pomagają uczyć się miłosierdzia; bezpieczeństwo dziecka jest ważne. Propozycja dla rodziny: Na przykładzie zabawki lub klocków przećwiczcie zdanie: „Przepraszam, co mogę naprawić?".

Pytania i propozycje odpowiedzi

Co możemy zrobić, gdy komuś zepsuliśmy zabawę?

Powiedzieć prawdę, przeprosić i spróbować naprawić szkodę.

Co robimy, gdy kogoś skrzywdzimy?

Przepraszamy i próbujemy naprawić szkodę.

Czy wolno prosić o pomoc, gdy ktoś krzywdzi nas ponownie?

Tak. Bezpieczeństwo jest bardzo ważne.

Czy musisz przytulić kogoś tylko dlatego, że powiedział „przepraszam"?

Nie. Dziecko ma prawo do własnych granic.

Pomoce dydaktyczne

- Biblia w wybranym przekładzie, także szerszy kontekst wskazanych wersetów
- karta pracy SM-G1-A-42
- kartki, kolorowe kredki i tablica do wspólnych notatek
- ilustracje i przedmioty bezpieczne dla wieku

Wskazówki biblijne i wychowawcze

- Przebaczenie nie oznacza obowiązku kontaktu, zatajenia szkody, rezygnacji z ochrony lub natychmiastowego odzyskania zaufania. Nie inscenizuj publicznego „pojednania" między dziećmi, jeśli jedno czuje się zagrożone.
- Odczytaj najwyżej kilka zdań z wybranego fragmentu. Resztę opowiedz własnymi słowami i zakończ prostą czynnością. Unikaj sprawdzianów pamięci oraz trudnych scen.
- Przebaczenia i kontaktu ze sprawcą nie wolno wymuszać.
- Przypowieść w Mt 18:21–35 posługuje się wyolbrzymionymi kwotami długu, aby uwydatnić dysproporcję między otrzymanym miłosierdziem a twardością serca. Dla najmłodszych nie odtwarzaj groźnych obrazów kary.
- Odpuszczenie osobistej urazy, zniesienie prawnych lub społecznych konsekwencji czynu oraz odbudowa zaufania to różne procesy. Z tekstu nie wynika nakaz pozostawania w kontakcie ze sprawcą przemocy.
- Mt 18:15–17 dotyczy napominania we wspólnocie; żadna procedura z tego fragmentu nie powinna zastępować obowiązujących zasad ochrony dziecka ani zgłoszenia przemocy odpowiednim służbom.
- Rz 12:18 („jeśli można") uwzględnia granice tego, na co mamy wpływ. Nie przerzucaj odpowiedzialności za pojednanie na osobę skrzywdzoną.
- Nie prowadź na forum zajęć ćwiczeń z publicznego wyznawania win ani obowiązkowego odgrywania pojednania. Stosuj wyłącznie fikcyjne, bezpieczne sytuacje.

• Przebaczenia i pojednania nie wolno wymuszać, zwłaszcza wobec osoby krzywdzonej; priorytetem pozostaje bezpieczeństwo i odpowiedzialne zgłoszenie zagrożenia.

• Przebaczenie, przeprosiny, pojednanie i odbudowa zaufania wymagają rozróżnienia. Nie wolno zmuszać krzywdzonego dziecka do kontaktu ze sprawcą.

• RED. II: Przebaczenie nie oznacza obowiązku kontaktu, zatajenia szkody, rezygnacji z ochrony lub natychmiastowego odzyskania zaufania. Nie inscenizuj publicznego „pojednania" między dziećmi, jeśli jedno czuje się zagrożone.

• Teksty do porównania: Mt 18:21–35; Ef 4:31–32; Rz 12:18

Kontynuacja w domu

Poćwiczcie przeprosiny za drobny błąd, bez przymuszania do dotyku.